

Un Plan de Emprego ten como unha base fundamental, en situacións como a galega, un proxecto de desenvolvemento a medio e longo prazo, baseado na industrialización do país, e debe contar, así mesmo, necesariamente cun modelo de organización do territorio. E como finalidade básica a creación neta do emprego necesario como para rematar co paro.

Pero ademais para crear postos de traballo debemos contemplar a redución da xornada laboral, a eliminación das horas extras e a realización de novos servizos (preservación da natureza, atención ás persoas discapacitadas, etc.), tendo en conta o avance inmenso en capacidade productiva orixinado nas últimas décadas.

Tampouco se pode ignorar que, segundo sexa o xeito de como se acumule ou reparta a riqueza, vai orixinar un maior ou menor tipo de crecemento económico e do emprego, xa que unha distribución máis equitativa favorece o consumo, especialmente de produtos e servizos autóctonos. Ten unha gran relevancia acadar asemade a plena incorporación da muller e a mocidade ó traballo retribuído e eliminar as diferencias salariais hoxe existentes.

Aínda debemos engadir un aspecto máis. Non só se trata de crear emprego do xeito tradicional, máxime cando se fala de problemas estruturais para acadar a plena ocupación. cómpre dotarse de políticas activas que incorporen axiña a actividade a todos aqueles que están hoxe á marxe do mercado laboral. Cómpre ademais, en sociedades como as actuais globalmente tan ricas, dotarse de mecanismos redistributivos (do traballo e da riqueza producida) que permitan asegurar a todos uns niveis mínimos.

Pero de pouco valen todas estas ideas, o necesario debate que se orixine na sociedade e entre os estamentos implicados directamente no problema, se despois non se levan á práctica.

A Xunta de Galiza acaba de convocar a reunións ós axentes sociais para falar destes temas, despois de facer durante os últimos anos oídos xordos ás reivindicacións que a cotío lle faciamos os sindicatos. Esperamos que non se trate nesta ocasión dunha cuestión de imaxe fronte á opinión pública, ou de completar o trámite decidido no último Cumio de Luxemburgo en materia de emprego.

Os antecedentes non axudan a crear un clima de confianza entre a Xunta e as forzas representativas dos traballadores. Por parte do goberno galego non se cumpriron os compromisos asinados en 1991 cos sindicatos, e tampouco se fixeron realidade as promesas electorais do partido gobernante de crear 100.000 empregos de 1993 a 1997. Como unha noxenta ironía perdéronse uns 20.000 nese período. Tampouco se entende como vai conseguir a Xunta crear emprego nos vindeiros anos, mentres se anuncia a perda de miles de postos de traballo no sector naval e están nunha situación difícil empresas emblemáticas como Álvarez, Santa Bárbara e Imenosa; e asemade a pesca e o sector lácteo perden cada ano miles de empregos. En ningún destes casos se ve que a Xunta pretenda modificar a súa liña política para evitar a perda de poboación ocupada, tendo en conta que os resultados aquí contrastan cos obtidos nas outras partes do Estado e de Europa, onde reducen o desemprego. Nomeadamente desde o 3º trimestre de 1996 ó mesmo período de 1997 o emprego aumentou a nivel estatal en 336.300 persoas, e en Galiza en 1.370. Medre cativo comparado cos 86.500 de Catalunya, os 44.000 de Murcia, os 39.400 de Canarias (para onde están emigrando miles de galegos nos últimos anos), etc.

Este non é o mellor marco para unha negociación que remate en algo máis que declaracións, promesas e acordos mínimos que xa o executivo estaría disposto a poñer en práctica e que non van variar en nada a alta taxa de desemprego e precariedade. Cómpre en todo caso vontade negociadora por parte da Xunta. A CIG xa o demostrou cando asinou co anterior goberno (do mesmo signo ideolóxico) un acordo, deixando de lado as diferencias políticas globais. E esa vontade negociadora pasa por estar disposta a Xunta a variar a súa política económica, por manter unha política máis activa fronte a Bruxelas e Madrid, por esixir máis competencias e exercelas e por actuar como empresario alí onde o capital privado galego é insuficiente ou non chega.

As medidas e iniciativas que nós presentamos pretenden, ademais de ser unha contribución ó debate e incorporar algunhas novidades, conseguir acordos concretos e básicos que permitan crear emprego e evitar a precariedade e marxinación dos desempregados. Entendemos ademais, que de pouco valen acordos que queden en papel mollado, mentres as decisións reais sobre os destinos do país se sigan a tomar fóra. Desde o Parlamento Galego téñense feito propostas positivas, aprobadas por unanimidade, sobre temas moi diversos, como: o sector público productivo, o problema lácteo, a axilización das autovías, a mellora da rede de camiños de ferro, etc... que nunca se puxe-

ron en práctica, ou nos casos que houbo que defendelas no Parlamento de Madrid, os partidos de ámbito estatal votaron a maioría das veces en contra (incluíndo ós parlamentarios galegos deses partidos). As conversas que se van abrir entre o goberno galego e os sindicatos son un bo momento para demostrar que non se van asinar acordos que logo non se cumpren, ou que se di unha cousa aquí e outra en Madrid. Que Galiza pode decidir o seu destino libremente.

Por último temos que facer referencia a que aínda aplicando un Plan de Emprego consensuado e acorde coas necesidades da nación galega nos vindeiros catro anos sería moi difícil eliminar o desemprego totalmente. Así, por exemplo, mentres se manteñen altas taxas de paro, a produtividade e a riqueza social é mais alta que nunca, aínda que distribuída dun xeito moi desigual e mantendo taxas altas de desemprego ou precariedade. Cómpren medidas que solucionen axiña esta contradicción, que permitan un mellor reparto da riqueza, sen estar supeditados á creación privada de novos postos de traballo. Ó noso entender o centro do debate debe estar tamén neste punto, xa que é o único xeito de dar unha resposta axiña ó problema do desemprego e a precariedade, ou sexa evitando un reparto cada vez máis desigual da riqueza... porque diso se trata.

Analícemos agora máis polo miúdo a situación do emprego na Galiza e as posibles respostas nos vindeiros catro anos.

O emprego e a súa evolución

Moito se ten escrito e argumentado sobre os motivos polo que descende a poboación ocupada. Uns falan de que isto é culpa da falla de espírito empresarial, outros do minifundismo agrario, hai quen busca as razóns no século pasado, pero o certo é que a causa fundamental é a dependencia externa e uns partidos políticos entregados a eses intereses. Dependencia económica e política que se estende logo ó campo social e da cultura. Están tamén mal defendidos e debilmente representados os nosos intereses ante o goberno central e, como non podía ser doutro xeito, ante a Unión Europea. Hai quen mesmo pretende culpar fundamentalmente ós galegos disto; é como se dixéramos que os angolanos tiveron o que se merecían durante a colonización portuguesa por deixárense conquistar.

A dependencia económica e política reflíctese na falta dun proxecto propio de desenvolvemento, na discriminación e marxinação nos plans do Estado Español en materia de infraestruturas, a utilización das producións galegas como moeda de cambio ante a Unión Europea, etc. Por tanto, a nosa economía segue a cumprir globalmente un papel de fornecedora de materias primas, enerxía e man de obra barata e de importadora de produtos elaborados. Funciona coas características dunha economía colonial, iso si, no marco europeo e desde hai moitos séculos.

O desemprego e o nivel de precariedade e pobreza non é máis alto xa que por medio da emigración se “expulsou” a unha gran parte da poboación rural. Fálase de expulsión porque se incentivou desde o goberno do Estado, cunha dobre finalidade: diminuír o desemprego encuberto e recadar divisas para o despegue económico das áreas industriais, mesmo recibindo subvencións por cada emigrante que chegaba a un país da Europa Central na década dos 60. Galiza ía participar minimamente destes beneficios. A emigración foi masiva durante máis dun século, pero atinxiu valores máximos despois da guerra civil; foi un verdadeiro éxodo, tal como reflicten os seguintes datos de emigración baseados en cálculos sobre as diferencias de poboación intercensais.

Anos	Emigrantes
1978 • 1910	225.083
1911 • 1940	113.688
1941 • 1970	581.788

Cando este mecanismo non serviu, xa que as economías americanas ou europeas estaban recuando, ou non necesitaban máis man de obra, o desemprego e a precarización medrarían a cifras alarmantes. O goberno apostaría pola flexibilidade laboral, aumentando a rotación dos desempregados, e colocando en situación de inseguridade case que un 50% da poboación. Isto traería consecuencias sobre a baixa natalidade, o avellentamento e perda de poboación. Pero vexamos de vagar cal é a situación actual e a súa evolución recente.

Segundo os datos estatísticos, nas dúas últimas décadas descendeu na Galiza tanto a poboación activa como a ocupada, tal e como reflicte o seguinte cadro. A poboación asalariada medrou moi pouco e o desemprego aumentou dun xeito salientable.

Ano/persoas	Activas	Ocupadas	Asalariadas	Paradas
1976	1.223.920	1.204.010	494.430	19.910
1980	1.142.110	1.087.470	500.080	54.640
1984	1.191.400	1.056.660	453.490	134.690
1988	1.187.210	1.041.650	509.610	145.560
1992	1.160.420	974.360	553.500	186.060
1994	1.136.390	916.240	517.400	220.150
1996	1.119.070	918.060	538.770	208.150
1997	1.109.320	901.284	561.290	208.040

Fonte: INE

Este descenso da ocupación dáse moi especialmente no sector agrario, pero tamén no número de ocupados na industria (uns 53.000, un de cada catro), malia a baixa taxa de operarios que tiña este sector hai dúas décadas e aínda que é unha actividade fundamental para manter o crecemento económico.

Ano/persoas	Agro • pesca	Industria	Construcción	Servicios
1976	579.350	205.150	93.650	325.380
1980	471.180	183.290	105.510	327.460
1984	488.860	164.610	71.850	330.510
1988	408.400	150.200	87.390	395.650
1992	286.400	160.140	97.640	434.200
1994	262.510	131.820	90.260	431.640
1996	235.210	142.110	94.480	439.120
1997	200.190	151.937	97.737	451.420

Fonte: INE

Outra das diferencias importantes dos últimos anos é o aumento da eventualidade laboral e a economía somerxida, a precariedade, tal como indica o seguinte cadro. Vemos que mentres diminúe o número de contratos indefinidos medran os eventuais ó mesmo ritmo, sen que practicamente varíe o total de postos de traballo asalariados.

Ano/Contrato	Indefinido	Porcentaxe	Eventual	Porcentaxe
1981	449.995	88,00	61.337	12,00
1994	346.150	68,51	158.975	31,49
1996	356.200	66,26	181.400	33,74
2º Trim.1997	361.400	64,35	193.500	35,65

Fonte: INE

Vexamos algunhas das características do traballo eventual, da economía somerxida e do desemprego:

- Os contratos eventuais son utilizados fundamentalmente nalgúns sectores como a construción, hostalería, etc., e entre os traballadores menos cualificados. Xeralmente son traballadores que viven no rural e nos arredores das cidades, e son galegalantes.
- Hai un número maior de eventuais no sector privado da economía que no público. Concretamente, no 3º trimestre de 1997, no sector privado un 38,93% e no público un 16,85%. (Non temos datos a nivel galego).
- Nos contratos que figura data de duración un 93% son por menos de 6 meses e un 36% de menos de 1 mes.
- Durante 1996 fixéronse 410.033 contratos, para unha media de 181.400 eventuais, ou sexa, 2,2 contratos por cada eventual. Pero se sumamos eventuais e desempregados, temos 390.000 persoas dispostas a conseguir un contrato eventual (a penas un 9% son indefinidos).
- Hai traballadores que fan máis dun contrato no ano, e outros que non acadan ningún. Por exemplo de 211.200 desempregados que había no 3º trimestre de 1997, 127.400 levan máis dun ano no paro, ou sexa que só uns 81.000 levan menos dun ano, e que por tanto rotaron ou levan menos tempo en busca do primeiro emprego. Podemos aproximar que 260.000 traballadores asinaron un ou varios contratos durante 1996, mentres que 127.400 quedaron marxinados do mercado laboral.
- A situación dos parados de longa duración, especialmente dos 86.000 que levan máis de dous anos sen atopar traballo, é preocupante, e debe ser solucionada desde a solidariedade. É grave porque o número de parados

de longa duración medrou en máis de 25.000 desde 1992, e ademais as prestacións económicas para os parados foise reducindo nos últimos anos, ata abranguer a menos do 50% dos desempregados.

- Outro dato, en 1996 un 8,49% das familias galegas non tiñan ningún dos seus membros empregados, contra un 69,97% con todos os seus membros traballando.
- Cómpre constatar así mesmo que hai un sector de traballadores na economía somerxida, sen prestación de ningún tipo e realizando xornadas extensas por salarios baixos. Outro que ten contrato pero realiza xornadas máis extensas cás fixadas polo mesmo salario, e moitos que asegurados como autónomos fan traballos por conta allea. Todos estes incumprimentos da lei están favorecidos pola gran cantidade de man de obra que demanda emprego e pola falta de executividade da Inspección de Traballo. Concretamente en 1996 houbo 605.379 demandas, 420.821 ofertas e realizáronse 419.098 contratos.
- Por outra banda, unha parte dos contratos eventuais son a tempo parcial, ou sexa cuns ingresos mínimos. En 1996 eran un 7%, a maior parte en servizos (42.300).
- O desemprego afecta especialmente ás mulleres, mocidade e maiores de 45 anos. Concretamente as traballadoras son unha ampla maioría entre os contratos a tempo parcial (2/3 do total) e entre os parados (55% do total) cando só representan un 37% da poboación ocupada. No que fai referencia á mocidade, os menores de 30 anos son o 55% dos desempregados.

Podemos resumir a situación laboral en Galiza dicindo que hai catro grandes bloques. Por unha banda, os traballadores cun posto de traballo indefinido, uns 360.000. Despois os que conseguen un contrato eventual cando menos unha vez ó ano, sobre 260.000. A seguir aqueles que están na economía somerxida. E por último aqueles parados de longa duración, 86.000, totalmente marxinados. Sumando vese que os que teñen un traballo seguro e os que están nunha situación precaria xa son cifras semellantes, polo que como mínimo un 50% dos asalariados galegos están hoxe condenados a vivir un futuro de incertezas.

Outro aspecto que debemos ter en conta é como se distribúe a riqueza na sociedade galega.

Concretamente se falamos dos salarios vemos que non se distribúen igual entre todas as categorías; hai diferencias entre elas, tal e como reflicte o seguinte cadro. Pódense ver nel as diferencias notables entre categorías, pero tamén entre o tipo de contratos. Os traballadores fixos teñen unha media dun 60% máis de salario cun eventual.

Categoría profesional	Todos os contratos	Contratos indefinidos	Contratos eventuais
Todas as categorías	2.009.000	2.267.000	1.367.000
Enxeñeiros e licenciados	4.257.000	4.390.000	2.959.000
Técnicos e axudan. titulados	3.713.000	3.897.000	2.494.000
Xefes administrativos e taller	3.443.000	3.602.000	1.738.000
Axudantes non titulados	2.912.000	3.023.000	1.834.000
Oficiais Administrativos	2.375.000	2.524.000	1.486.000
Subalternos	2.343.000	2.448.000	1.517.000
Auxiliares administrativos	1.550.000	1.650.000	1.364.000
Oficiais de 1ª e 2ª	1.736.000	1.862.000	1.450.000
Oficiais de 3ª e especialistas	1.620.000	1.788.000	1.281.000
Peóns	1.204.000	1.242.000	1.166.000
Menores de 18 anos	758.000	845.000	746.000

Fonte: INE, datos para o ano 1992

Así mesmo, hai diferencias notables segundo o sector e o sexo:

Sector/Sexo	Total	Homes	Mulleres
Todos os sectores	2.009.000	2.112.000	1.581.000
Industria	2.051.000	2.186.000	1.468.000
Construcción	1.573.000	1.578.000	1.432.000
Servicios	2.143.000	2.312.000	1.684.000

Fonte: INE, para o ano 1992

No anterior cadro podemos ver como os maiores salarios están no sector servicios e os menores na construción, e como o persoal feminino ten uns salarios 25% inferiores ós dos homes. Ademais sabemos, pola “Enquisa de Estructura Salarial” do INE, que os menores de 25 anos teñen uns salarios que andan sobre o 50% dos maiores de 30 anos.

Para 1992 o INE fixo un estudio sobre o custe da hora de traballo nas distintas comunidades autónomas que imos reproducir polo seu interese.

Comunidade	Total	Industria	Constución	Servicios
Andalucía	1.150	1.218	990	1.183
Asturias	1.453	1.608	1.145	1.274
Canarias	1.043	1.086	869	1.117
Castela e León	1.226	1.342	891	1.197
Catalunya	1.277	1.296	1.60	1.304
Galiza	1.131	1.174	907	1.200
Madrid	1.449	1.519	1.278	1.444
Euscadi	1.458	1.591	1.329	1.559

Fonte: INE, salarios por hora traballada ano 1992.

No cadro anterior reflíctese como os salarios de Galiza son moito máis baixos cós de Euscadi e Madrid, ademais están por debaixo dos de Asturias e Catalunya, e mesmo dos de Andalucía no sector industrial e na construción. Rachan estes datos calquera argumento que basee a falta de competitividade das empresas galegas na cuestión salarial.

O sector productivo

De pouco vale facer grandes investimentos e abrir novas actividades productivas que permitan crear emprego, se ó mesmo tempo perdemos unha parte do tecido productivo. Por iso debemos implementar medidas que eviten que sectores básicos da economía, como a produción gandeira e a pesca, perdan capacidade productiva, xa que hoxe son os peares fundamentais da economía galega e os que xeran maior número de empregos. Teñen unha relación directa con estes sectores as seguintes actividades, ás que temos que engadir outras tan importantes como servicios, transporte, construción, etc.

Sector	Actividade
Gandería	Explotacións gandeiras Pensos compostos Industria láctea e cárnica
Pesca	Barcos de pesca e marisqueo Reparación e construción de barcos Industria metalográfica Actividade portuaria Empresas de conservas e frío industrial

A produción láctea é fundamental na Galiza interior, xa que serve de medio de vida a unhas 50.000 familias directamente e a moitos miles máis de xeito indirecto. Todos sabemos que ducias de vilas viven de dar servicios a estas explotacións agrarias, e que calquera redución nos ingresos implica unha perda de emprego na industria e nos servicios (talleres mecánicos, comercio, transporte, etc). Coa cota actual resulta imposible aumentar o rendemento de todas as explotacións, polo que cómpre aumentar a produción, limitada pola Unión Europea mentres o Estado Español importa leite. Un tema grave que afecta ós ingresos dos nosos labregos, que teñen unhas rendas moi baixas, e que pode desertizar aínda máis o interior do país.

Só en dous anos, desde 1994 a 1996, o número de explotacións gandeiras pasou de 66.621 a 51.512. A produción láctea permitida pola cota en 1995 era de 1.678.000 toneladas e a produción real de 2.178.000. A diferenza é evidente.

A pesca é outra das actividades fundamentais da economía galega e a única que completa no país o seu proceso productivo, polo que foi capaz de sobrevivir a todas as dificultades que significou a entrada na Unión Europea, e as limitacións impostas nas capturas e tonelaxe da flota posteriores. Da pesca dependen só na actividade extractiva uns 40.000 empregos (tripulación de barcos e marisqueo), ós que hai que engadir uns 10.000 máis nas fábricas de conservas. Así mesmo, a actividade portuaria, a construción de barcos e reparación, o transporte de mercadorías, o sector metalográfico, as empresas de frío industrial, etc., teñen un vencello directo coa capacidade de produción de materia prima. O sector ten hoxe problemas importantes, que van desde as deficientes comunicacións coa meseta, Portugal e Europa, a falla dunha representación directa nas negociacións con terceiros países no tema dos caladoiros, ata un aumento das subvencións para renovar a flota, un maior investimento na acuicultura, a mellora dos portos, agrupar e diversificar a oferta, mellorar as redes de comercialización, etc.

Ademais destes sectores básicos, a economía galega conta con outras actividades que non deixan de ter importancia, mesmo algunhas, como a produción enerxética que xeran pouco emprego, pero teñen o primeiro lugar en valor engadido dentro do sector industrial. Nomeadamente mentres en 1980 a produción de enerxía eléctrica representaba o 12,99% do valor engadido bruto industrial, en 1990 era do 26,28% (Táboas Input•Output). Ademais este é un sector estratéxico, vital para desenvolver a industria transformadora, e no que o noso país é excedentario, xa que exporta sobre un 33% da produción. Moi vencellado ó sector da enerxía está a produción e transformación de aluminio, que consume grandes cantidades de electricidade, e que conta no noso país con factorías en San Cibrao, na Mariña de Lugo e na Coruña.

Salienta tamén a produción de material de transporte. Así a industria do automóbil é un dos peares da economía de Vigo. Aínda que afectado por sucesivas políticas de desmantelamento, o sector naval non deixa de ter aínda unha gran importancia e ser vital na comarca de Ferrol para manter o tecido productivo. Contamos neste eido con estaleiros modernos capaces de construír todo tipo de barcos (e plataformas de explotación petrolífera). Neste momento o sector do automóbil aparece como consolidado, emprega a máis de 12.000 persoas dun xeito directo, mentres que a construción naval, especialmente de grandes barcos, pasa por un mal momento, por mor das limitacións na produción impostas a Astano e Bazán pola Unión Europea

A estas actividades hai que engadir sectores como a produción e transformación de madeira (onde Galiza produce entre o 50% e o 60% da madeira cortada en todo o Estado), a extracción de granito e lousa, a produción de prendas de confección. O aumento do emprego na produción de prendas de xénero e de punto é unha demostración de como podemos saír adiante en sectores nos que non temos unha gran tradición e vantaxes comparativas con outras partes do Estado, sempre que non se nos impoñan trabas exteriores. Este sector xa ocupa neste intre un 19% do emprego industrial, unhas 28.000 traballadoras.

O noso país non conta con grandes empresas capaces de xerar ó seu arredor un entramado de pequenas e medianas fábricas. Só hai algún caso illado como Citröen, Pescanova, Zara, Endesa, Astano, Bazán, ENCE, Alúmina•Aluminio ou Coren. Unha boa parte delas son de capital público, que abrangueu tradicionalmente aqueles sectores nos que o capital privado é incapaz de actuar ou que resultan estratéxicos. A propia dimensión do sector público industrial en Galiza amosa a importancia que este tivo, e ten, no desenvolvemento económico do país. A política de privatizacións emprendida polo Goberno central, co beneplácito da Xunta de Galiza, crea unha situación de incerteza sobre o futuro destas empresas. Máxime cando en privatizacións anteriores, como a de GEA ou Sintel, as consecuencias son o progresivo desmantelamento da empresa, ou na anunciada máis recentemente do estaleiro de Barreras, que se fai dun xeito escuro.

Medidas para fomentar o desenvolvemento

Sectores productivos

Os instrumentos con que conta hoxe a Xunta de Galiza non son suficientes como para defender e desenvolver o sector productivo, nun mercado tan competitivo, onde nuns casos os baixos salarios e xornadas laborais moi longas (dos chamados países emerxentes), e noutros a avanzada tecnoloxía e boas redes de comunicación (potencias industriais), fan difícil a introducción no mercado de novas marcas e grupos empresariais. Pero é posible abrir un burato neste entramado perverso cando hai produtos de calidade, bo deseño e redes de comercialización adecuadas, como se pode comprobar na experiencia do sector da confección, que dobrou o emprego nos últimos catro anos.

Hai actividades nas que Galiza ten unha vantaxe comparativa, por exemplo a referida á gandería (leite, carne) dado as características do clima e a fácil produción de herba e forraxes, aínda que hoxe están limitados por padecer os problemas derivados das limitacións que nos impón a Unión Europea. Temos esas mesmas vantaxes na selvicultura e na produción dalgúns produtos agrícolas (froita, verduras, viño, flores), máxime cando hai comarcas do Mediterráneo que lideran a produción con problemas difíciles de resolver, como é o da auga. Tamén na extracción e transformación de granitos e lousa, na enerxía eléctrica...

Ademais de acrecentar e mellorar as producións primarias, acadando así un maior rendemento económico para os nosos labregos (para o que fai falla orientación e investimento público), cómpre pular porque se transformen no país, xa que, por exemplo, hoxe Galiza, que produce a metade da madeira do Estado Español, importa máis mobles dos que vende. O granito fundamentalmente expórtase en bruto. E a transformación láctea é cativa no relativo a postres, natas, etc., e outros produtos de maior valor engadido.

Coidamos que é prioritario que cando menos un 25% da poboación ocupada estea no sector da transformación. Hoxe hai un 16,5%, aínda que cunha taxa de ocupación en todos os sectores mínima. O certo é que dende 1977, hai vinte anos, perdemos 50.000 empregos na industria, un 25% do total. No noso entorno a taxa de ocupados na industria está moi por riba destes obxec-

tivos, que debemos considerar moderados, e por tanto realizables. Nomeadamente en Catalunya cun 29% de traballadores na industria e Valencia un 25,4%, por non falar de Euscadi con taxas máis altas. A proposta que se fai desde o CES para elevar a 193.000 persoas o emprego industrial un investimento real de 215.000 millóns cada ano ata o 2002 parécenos positiva, un bo punto de partida, aínda que pode ser mellorada. Concretamente, poderíase superar o obxectivo de 213.000 empregos máis no sector secundario e terciario, cun crecemento na industria que nos achegue á media que teñen as autonomías ás que faciamos referencia con anterioridade. En todo caso calquera destes obxectivos necesita un compromiso investidor directo por parte do goberno galego.

No último ano houbo un crecemento evidente do emprego na industria e nos servicios, mais debemos ser coidadosos á hora de pensar que esta é unha tendencia consolidada, xa que en boa medida estes datos positivos débense a unha depreciación das moedas europeas fronte ó dólar, polo que hai unha maior capacidade competitiva exterior. Resulta difícil saber canto vai durar este período, mesmo se as depreciacións das moedas do sueste asiático, por mor da crise financeira de Hong Kong, Malaisia, Corea do Sur e Tailandia, non van a incidir negativamente. De calquera xeito debía ser aproveitada ó máximo esta situación, para gañar cotas de mercado no interior e no exterior, empezando pola Península Ibérica.

Calquera proxecto de desenvolvemento da economía galega hoxe vai unido especialmente ás relacións co norte de Portugal, co cal constituímos de feito unha gran rexión económica complementaria (por non abondar aquí na importancia histórica e cultural, e nacional, que ten este vencellamento). Os intercambios comerciais con norte de Portugal teñen un crecemento anual importante e son moi favorables para Galiza. A rexión económica Galiza • Norte de Portugal permite dobrar o mercado “interno” para o que producen todas as empresas galegas, facéndoas mais rendibles.

Respecto do IGAPE, SODIGA e INESGA, coidamos que cómpre a súa redefinición, cando menos do IGAPE e INESGA, que perderon en gran medida a súa función tradicional pola baixa taxa dos xuros. Entendemos que abondaría coa existencia de SODIGA e do IGAPE, definindo con claridade as súas funcións e evitando superposicións.

Como dicíamos no limiar, nós tamén temos propostas que facer. Desde a CIG levamos décadas solicitando medidas de apoio á creación de emprego e a industrialización do país (Plan Galego de Emprego, Plataforma Galega de Acción Sindical...). Neste momento entendemos que son necesarias as seguintes iniciativas ou medidas para consolidar os sectores básicos da economía galega, asegurar unha expansión constante e duradeira do sector industrial, no que teñan un papel importante as novas áreas de produción:

- Dedicar a investimentos un 5% do PIB para efectivizar a creación, como mínimo, de 213.000 postos de traballo no sector secundario e terciario ata o ano 2002, tal como se contempla no estudo feito polo CES "Medidas e Actuacións para o Desenvolvemento e Creación de Emprego en Galicia".
- Sector industrial é fundamental para desenvolver a economía e mais o emprego en Galiza. Cómpre un plan específico para este sector, que se concrete por actividades e bisbarras, especialmente naquelas actividades que completen os ciclos productivos e aumenten o valor engadido (papel, granito, moble, maquinaria para a selvicultura e a pesca, inputs para o sector naval, etc.). O goberno galego debe ser o impulsor do desenvolvemento económico, investindo directamente ou por medio de empresas mixtas.
- A Xunta debe ter unha política activa en materia de emprego, mediante a creación de postos de traballo en actividades que o mercado non desenvolve, como naquelas que aumenten o benestar social ou dinamicen ós sectores existentes. Por exemplo: técnicos e asesores en temas agrarios, de economía social, atención á terceira idade e infantil, coidado da natureza, xestión de residuos, etc.
- Pechar os ciclos productivos, promover un desenvolvemento autocentrado, apostar pola calidade nos produtos, fomentar a asociación empresarial para mellorar a oferta e as redes de comercialización. Apoiar ós sectores emerxentes que creen emprego de calidade.
- Facilitar os trámites das empresas ante as institucións (ventá única, etc.). Centralizar as axudas para fomentar o emprego e a modernización tecnolóxica. Completar a dotación dos parques empresariais.
- Paralizar a política de privatizacións das empresas públicas e de servizos básicos (ensino, sanidade, correos, camiños de ferro, etc).
- Creación dun SECTOR PÚBLICO EMPRESARIAL GALEGO (Instituto da Empresa Pública Galega): constituído coa transferencia das empresas públicas existentes en Galiza. Participación da Xunta en novos proxectos industriais vitais para o país, como por exemplo na transformación láctea, redes de comercialización, etc.

- Eliminar todas as trabas á construción de barcos de calquera tipo na Bazán e Astano. Coordinar tanto en Vigo como en Ferrol a actividade dos estaleiros, a fin de acadar unha mellor rendibilidade na súa explotación.
- Consegur a liberalización da produción láctea ou cando menos acadar unha cota de 500.000 Tm. máis cada ano. Constituír un gran grupo lácteo galego que realice unha transformación completa da produción, no que haxa participación económica da Xunta de Galiza.
- Plan de modernización e diversificación da agricultura, co obxectivo de frear o desmantelamento do sector agrario (incorporación de mozos á agricultura e gandería, técnicos e asesores, etc.).
- Plan de desenvolvemento rural (local) e ambiental, coa finalidade de frear a desertización da área rural (industria agroalimentaria, produtos verdes, artesanía, etc.).
- Que a Unión Europea atenda os problemas pesqueiros con terceiros países dun xeito prioritario, que se renove a flota e se apoie desde a Xunta ó sector da acuicultura e marisqueo, así como o de transformación e distribución.
- Explotar racionalmente o monte, reforestar as zonas calvas (especialmente con especies autóctonas). Aproveitar o mato para coxeración de enerxía e calor.
- Recuperar e sanear economicamente empresas como Álvarez, Imenosa e Santa Bárbara.
- Creación dun Instituto Galego da Enerxía. Diversificación das fontes de enerxía e potenciación das enerxías renovables. Impulsar a coxeración, ata chegar ós 500.000 quilovatios. Fomento da trixeración (producción de frío e calor mediante o gas). Construír a planta regasificadora de Ferrol.
- Creación dun Instituto Galego de Crédito. Un banco público que permita apoiar as políticas económicas impulsadas desde a Xunta de Galiza, así como outras iniciativas xurdidas noutros sectores da sociedade.
- Potenciar unha política de conservación e protección da natureza e o reciclado de desperdicios. Esta é ademais unha nova e importante fonte de emprego.
- Poñer en práctica mecanismos que permitan que se reinvestan os excedentes económicos e o aforro no país (hoxe en día empresas como ENDESA son a orixe de beneficios multimillonarios que son reinvestidos no resto do Estado; así mesmo, a banca e caixas de aforro colocan gran parte dos depósitos dos clientes en investimentos fora do país).
- IGAPE: tería como funcións o desenvolvemento empresarial. No referente a: infraestruturas e servicios, formación de cadros técnicos, información, chan industrial, I+D, apoio á exportación... Manter a política de bolsas di-

rixidas á xuventude, como exemplo o programa Lanza, destinado a mozos emprendedores.

- SODIGA: Tería como finalidade participar no capital das empresas. Nas existentes en plans de consolidación ou ampliación, e en novos proxectos que impliquen substitución de importacións, creación de emprego, sectores dinamizadores da economía, etc. Con cada empresa asinaríase un contrato, polo período de tempo que se considere adecuado. Ampliar o capital social de SODIGA e a posibilidade de acceder a recursos alleos (Fondos de Capital Risco • Capital Risco). Redución das garantías que esixe para financiamento dos proxectos empresariais.
- Fortalecemento e mellora do sistema de Garantías Recíprocas, mediante a aportación de recursos suficientes, de xeito que poidan ampliar a súa función de instrumentos de promoción empresarial, especialmente de empresas de nova creación.
- Fomento da economía social: Impulsar o movemento cooperativo, especialmente na industria e nos servizos. Aumentar as subvencións por persoa para formar empresas cooperativas, priorizalas nos plans de formación e nos proxectos de información, introducir os estudos sobre economía social en todos os plans de ensino, e aumentar os fondos que dedica a Xunta a esta finalidade. O asesoramento técnico e a información sobre a situación do mercado, ante cada novo proxecto, ten que estar contemplado como un servizo do goberno galego, que se pode efectivizar a través dos concellos.
- A iniciativa local (Concellos) para fomentar o desenvolvemento empresarial é importante, tanto mediante o asesoramento ou a prestación de servizos, como a través de participación con formulas mixtas, ou mesmo creando empresas públicas.
- Bases de datos, redes de información: Dotar de medios ó Instituto Galego de Estatística con fontes propias de realización de enquisas, recollida de datos mesmo a nivel internacional, e que non sexa como hoxe un reprodutor da información do Estado. Facer unha análise máis pormenorizada da realidade económica e social galega, mediante unha análise sectorial, comarcal e municipal. Realización de soportes con esta base informativa (impreso, CD • ROM), consolidar e mellorar a información por internet.
- Información para un investimento máis racional: a Xunta debe contar con oficinas de “desenvolvemento e industrialización” en todas as comarcas, nas que se debe asesorar a calquera cidadán sobre a situación económica por sectores, as tendencias do mercado, as axudas ás empresas, as fontes de financiamento e información existentes, etc.

- Investigación, colaboración universidade – empresa - administración: aumentar os fondos públicos dedicados á investigación. Priorizar proxectos. Coordinar a realización de estudos de investigación, e mellorar a divulgación dos resultados nas empresas, mesmo fomentando e apoiando economicamente a súa aplicación, especialmente nas pemes.
- Redes de comercialización: mellorar as redes de comercialización fomentando a creación de asociacións sectoriais para acadar unha maior introducción no mercado, e poder chegar con capacidade competitiva ós mercados exteriores. Colaboración entre estas e os servicios de información da Xunta. Potenciar a produción de calidade e con deseño. Potenciar a idea Galiza=calidade no exterior.
- Potenciar as actividades relacionadas co lecer, ecoloxía, servicios sociais, etc. Estas son novas necesidades sociais que abren abondosas posibilidades de emprego e que debían ser atendidas neste intre desde o sector público. A problemática ecolóxica debe terse en conta en toda iniciativa de ampliación ou nova construción, investigación, especialmente cando afecte a industrias extractivas, contaminantes, transporte, especies vexetais, etc.).
- Apoiar a cultura e a lingua galega: Esta é unha reivindicación nacional, pero tamén unha fonte importante de emprego. Nomeadamente, pular pola nosa cultura e lingua significa manter e propiciar miles e miles de postos de traballo (tv, radio, cine, teatro, música, medios audiovisuais, publicacións escritas, internet, pintura, artes plásticas, artesanía, etc). A TVG debe ser un elemento básico desde o que pular polo desenvolvemento da cultura e lingua galega; mesmo habería que impulsar unha canle temática dirixida en exclusiva á temas culturais e á formación. Cómpre na TV fortalecer a produción propia, tanto por motivos de emprego como de defensa das formas culturais propias. Este é un eido onde se poden crear moitos miles de novos empregos e no que fomentamos o noso, e onde ter unha lingua distinta dános toda a vantaxe competitiva. Apoiar a aqueles medios de comunicación e publicidade que empreguen a lingua galega.
- Impulsar a construción de vivendas sociais, a fin de facilitar o acceso da mocidade e as familias con menos capacidade adquisitiva a unha vivenda propia.

Comarcalización e infraestructuras

Sen un proxecto de país (de como, cando, onde e por que se fan as cousas) resulta moi difícil que a iniciativa privada ou pública acade moito máis que éxitos relativos, en determinadas áreas ou conxunturas, mentres a maior parte do esforzo se perde, e con el os anxeios e os desexos de miles e miles de persoas. Tampouco vale copiar o que fan na Unión Europea, ou seguir ás cegas as directrices emanadas de Madrid. Uns e outros están en realidades ven distintas e protexen os seus intereses que, non esquezamos, moitas veces son opostos ós nosos, máxime nun mundo no que se sacraliza a competitividade e o individualismo.

Un proxecto de país é un deseño territorial e sectorial de desenvolvemento a cinco ou dez anos, onde se debuxan as prioridades en materia de infraestructuras e creación de novas empresas e servicios. A territorialización serve para evitar que se desertifique a Galiza interior, como agora pasa; e a sectorialización permite tratar as particularidades de cada actividade económica, consolidando unhas e priorizando outras. A comarcalización e sectorialización son fundamentais para planificación dun desenvolvemento harmónico e auto-centrado.

Un dos grandes problemas de Galiza, dise, é o seu carácter periférico respecto das grandes áreas industriais de Europa (o espacio que vai de Londres a Hamburgo e de París a Milán). Algo que se agrava pola falla de vías de comunicación rápidas con estas zonas, pero tamén con aquelas nas que viñamos vendendo desde hai algunhas décadas os nosos produtos dentro da propia península. Hoxe está máis preto o leite que produce Normandía de Catalunya e Valencia que o que producen os nosos gandeiros. Só o noso país, no Estado Español, non ten unha comunicación directa por autoestrada con Europa e coas grandes cidades do Estado. Pero algo semellante acontece co ferrocarril, onde o mal trazado das vías ou a súa deterioración non permiten en moitos tramos velocidades superiores ós 60 Kms/h; e uns portos que só teñen a vantaxe comparativa da profundidade e do abrigo natural das rías. Estamos marxidados, discriminados en materia de infraestructuras. Así resulta máis difícil competir.

Con boas vías de comunicación (estradas, camiños de ferro, portos e aeroportos) a nosa situación periférica respecto de Europa, pero central respecto de América e África, podería ser unha vantaxe, ou cando menos non ser un atranco.

Sobre estes temas facemos as seguintes propostas:

- Dotar as comarcas de máis competencias en materias de servizos (oficinas de información, servizos básicos mancomunados, etc), así como de organismos de goberno estables.
- Eliminar a actual división provincial e as deputacións, e trasladar as súas competencias ás comarcas.
- Construcción da autovía Avilés•Ferrol e enlace a Lugo, Lugo•Ourense, Lugo•Santiago e a que vai de Santiago de Compostela•Ourense. Rematar en 1999 as autovías A Coruña•Madrid e Vigo•Madrid.
- Ampliación do ancho das estradas, melloramento do firme, eliminación de curvas, construción de beiravías, etc.
- Incluír no deseño de cada nova estrada, e das xa realizadas, vereas axeitadas ós lados para circulación de peóns e vehículos lentos de uso agro•ganxeiro ou forestal.
- Realizar circunvalacións das estradas nos centros urbanos.
- Realizar o investimento en novas estradas primando tanto a súa necesidade económica, como a súa función para evitar a perda de poboación e servir de atracción a novas empresas.
- Modernización dos camiños de ferro (dobre vía, electrificación, eliminación de retrocesos, novos trazados onde sexa necesario, alta velocidade, etc). Realizar os investimentos aprobados por unanimidade no Parlamento Galego, por valor de 173.000 millóns de pesetas, ata o ano 2007. Realización da variante de Guadarrama.
- Unir mediante un tren de alta velocidade O Porto con Vigo e a fronteira de Francia.
- Unir mediante ferrocarril entre si todas as cidades galegas. Acceso por tren ós parques industriais.
- Melloramento dos portos e aeroportos (dotando a Santiago de Compostela de comunicación directa por ferrocarril e autoestrada, de tal xeito que se poida chegar a este aeroporto internacional rapidamente desde calquera cidade galega). Transferencia á Xunta de Galiza dos portos e aeroportos baixo dependencia do Estado.
- Constitución dun *pool*/cos cinco portos principais (Vigo, A Coruña, Ferrol, Marín e Vilagarcía de Arousa) a fin de que sexa máis doada a captación de tránsitos no exterior para todos eles, evitando unha competencia inútil.
- Construír estacións de mercadorías en todas as cidades e principais vilas.
- Plan do sector das telecomunicacións, que contemple o seu desenvolvemento nas actividades industriais e educativas, así como á relación coas

redes de telecomunicación internacional e os servicios anexos, a telefonía básica e móbil, os canais da TVG, a televisión por cabo, a televisión dixital e as televisións locais, incluíndo a difusión deica o exterior de emisións en galego, a recepción desde o exterior de programas traducidos ó galego...
Acelerar o desenvolvemento da rede RDSI e de fibra óptica.

- Completar as dotacións dos parques empresariais programados polo Instituto Galego de Vivenda e Solo.

Instituto Galego de Emprego e Formación

Diante da necesidade de facermos unha política activa de emprego, adaptada á realidade social e económica de Galiza, que afronte con éxito e dea solucións ó problema do paro, á perda de poboación ocupada, etc., a formación profesional é un dos aspectos a termos moi en conta. Desde a CIG coidamos que esta tarefa debe ser levada adiante desde o Instituto Galego de Emprego e Formación, cos seguintes perfís básicos:

- Organismo autónomo adscrito á Consellería de Traballo (ou a aquela que teña estas competencias, en caso de non se crear esta consellería tan necesaria por parte do goberno galego), con personalidade xurídica e orzamento de seu.
- Con facultades de organización xeográfica e funcional, dotado de medios materiais, informáticos, de infraestructuras e recursos humanos cualificados, que permitan:
  - Unha continua prospección dos mercados de traballo.
  - Unha intermediación eficaz, baseada nunha información e orientación profesionalizada, xunto cunha relación permanente coas empresas.
  - Unha política de formación deseñada en función da inserción e da colocación.

Para o desenvolvemento do IGAEF cómpre reclamar e conseguir a transferencia íntegra do INEM á Comunidade Autónoma de Galiza, para poder executar as seguintes funcións:

- Exercer de mediador na busca de postos de traballo.
- Xestionar as prestacións e os subsidios de desemprego.
- Cualificación, orientación e cualificación profesional personalizada, no seu caso, dos demandantes de emprego (Servicio Integrado de Promoción do Emprego).

- Programación, xestión e avaliación da formación ocupacional (Plan FIP e Fondo Social Europeo).
- Colaboración na xestión de formación profesional continua, de xeito que se estableza nun ACORDO GALEGO DE FORMACIÓN CONTINUA.
- Elaborar, presentar, xestionar e avaliar todo tipo de proxectos e iniciativas comunitarias de formación de emprego.

Medidas a desenvolver:

- Creación dunha Consellería de Traballo.
- Posta en marcha do Instituto Galego de Emprego e Formación.
- Creación do Servicio Galego de Emprego, en substitución do Servicio Galego de Colocación.
- Posta en marcha dun Consello Galego de Formación Profesional.
- Negociación e transferencia das políticas pasivas de emprego do INEM ó goberno Galego.
- Asinamento dun acordo galego de Formación Continua.
- Elaboración do Plan Galego de Formación Profesional.
- Desenvolvemento do principio de cooperación: todos os órganos rectores deben ser de composición tripartita e paritaria.
- Eliminar o Consello Galego de Ensinanzas Técnico Profesionais e as Comisións Provinciais de Formación Ocupacional.

Reforma do marco xurídico e político

Como dicíamos no primeiro parágrafo deste apartado, os instrumentos con que conta a Xunta de Galiza son insuficientes, os propios dun país dependente, e impiden o pleno desenvolvemento económico, social e cultural. Por iso valorabamos acertadamente e propuñamos as seguintes medidas no 1º Congreso da CIG e que aínda son plenamente vixentes:

O actual marco xurídico político (Estatuto de Autonomía, Constitución Española...) limita a nosa capacidade de obrar como nación. Neste senso, somos partidarios da súa transformación radical a fin de que Galiza conte con plenas competencias e capacidade de decisión en todas as materias. Aínda así, constatamos como sistematicamente se nos furtan posibilidades dun certo avance en aspectos capitais para o noso desenvolvemento como traballadores e como pobo, posibilidades que teñen, sen embargo, perfecta cabida no desenvolvemento estatutario e na súa reforma en tres grandes cuestións:

FINANCIAMENTO AUTONÓMICO: Porque non podemos estar constantemente hipotecados ás contas que fai o goberno central, coidamos imprescindible acadarmos a plena autonomía financeira de Galiza e crearmos igualmente os elementos de control de contas dese pastel millonario. Só así poderíamos poñer en marcha moitas das propostas da CIG e deste programa.

PLANIFICACIÓN ECONÓMICA: Competencia hoxe reservada en exclusiva para o Estado e fonte dos principais problemas e agresións vividas no noso país nos últimos anos (reconversión naval, negociacións pesqueiras, cotas lácteas...). Contraer compromisos e efectivizalos en parcelas económicas decisivas de Galiza serían os sinais de identidade inconfundibles dun goberno galego merecente de tal nome.

LEXISLACIÓN LABORAL: Unha competencia que Galiza pode asumir, co acordo das Cortes Xerais, e que sería un aspecto clave na consecución do Marco Galego de Relacións Laborais e, loxicamente, un paso transcendental na creación do espacio social galego que a CIG propugna.

Desemprego e a precariedade

Os problemas do emprego en Galiza, como no resto de Europa e do mundo, teñen que ver co reparto da riqueza e do tempo de traballo. Ata o de agora sinalamos cales son os mecanismos que podemos empregar para crear riqueza, pero iso non implica automaticamente un reparto máis xusto, nin a eliminación ou que se reduza a precarización social. Cómpren outras medidas complementarias para conseguir resultados neste aspecto. Mesmo se pode dar o paradoxo de que medre moito a competitividade e a produción das empresas galegas, e crecer o emprego pouco ou ren (temos exemplos non só dentro da Unión Europea, senón en países como a Arxentina cun crecemento do PIB de media do 6% nos últimos anos, e que perde postos de traballo), aínda que isto tamén vai depender moi especialmente de como se distribúa a riqueza.

O propio avance tecnolóxico leva a que con menos persoas, ou en menos tempo, se faga o mesmo traballo, polo que cómpre reducir a xornada a 35 hs para crear emprego e evitar reducións de cadros de persoal, mantendo o salario, tal como defendemos xa desde a CIG no noso Iº Congreso. O mais factible é que desde a Xunta se contemplan mecanismos de compensación, por exemplo subvencións a aquelas empresas que reduzan a xornada aumentando o emprego, seguindo o camiño andado polo goberno francés. Tamén podemos e debemos en cada sector e empresa loitar pola redución da xornada no marco da negociación colectiva.

É vital reducir a xornada e distribuír mellor a riqueza, de tal xeito que aumente realmente o consumo interno de produtos e servizos do país, e non como agora cando medra especialmente o consumo de bens de luxo e os investimentos de capital en países con moi altas taxas de rendibilidade (capital especulativo). Sobre a concentración das ganancias nas grandes empresas, abonda con ver como só nun ano fixeron investimentos na América Latina que superan o billón de pesetas. Esta é unha etapa en que, a medida que avanza a globalización, se dá unha maior concentración do capital e dos beneficios.

Para solucionar o tema do desemprego e da precariedade, e en gran medida da economía somerxida, temos varios mecanismos. Un, reducir agora drasticamente a xornada laboral de tal xeito que se faga necesaria a contrata-

ción de miles de persoas que hoxe están no paro. Isto traería como problema engadido a competitividade de moitas empresas, que se podería solucionar mediante subvencións. Dous, a extensión do seguro de desemprego a todos os traballadores/as en paro que teñan máis de 25 anos, ou que cunha idade inferior teñan cargas familiares. Desde a CIG apostamos por poñer en práctica ambas as medidas a un tempo, xa que sería o máis correcto.

A extensión do seguro de desemprego a todos os parados (tamén podemos chamarlle doutro xeito, por exemplo seguro solidario) ten moitas vantaxes:

- Evita os dramatismos da inseguridade de non ter ningún ingreso, e por tanto os problemas que da marxinação se derivan.
- Establece un escalón salarial, debaixo do que ningún asalariado vai aceptar un posto de traballo. Reflotaría axiña miles de empregos da economía somerxida e eliminaría os contratos lixo (sería un gran golpe asemade ás ETTs).

O lóxico é que este seguro de desemprego solidario sexa igual ó mínimo interprofesional, e que os que o reciben teñan obrigas (traballo público ou social e cursos de formación). O emprego social debía catalogarse, a fin de evitar que se realicen traballos para os que habería que facer contratacións normais.

Este salario solidario só sería para aqueles que xa non teñen prestacións económicas no paro, e podía ser concedido polo goberno central ou no seu caso pola Xunta de Galiza.

Non estamos de acordo coas subvencións ás contratacións indefinidas, coidamos como máis positivo en todo caso penalizar os contratos eventuais. Parécenos máis lóxico subvencionar a creación de novos postos de traballo.

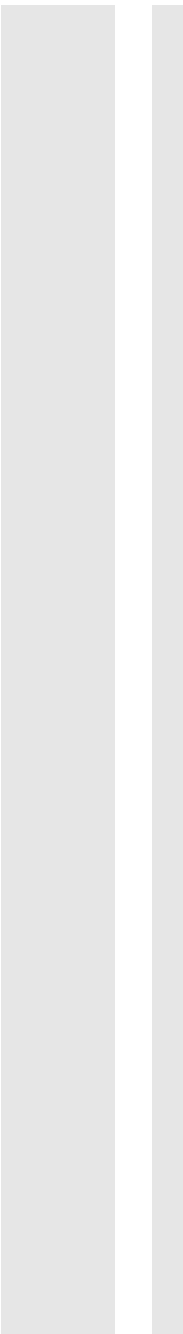
Non coidamos positiva a medida que se está propiciando desde a Unión Europea, así como desde o goberno central e a Xunta de aumentar o número de contratos a tempo parcial, potenciándoos mediante subvencións. Na práctica estase alentando o fraude, xa que moitos empresarios van realizar este tipo de contratos para encubrir xornadas laborais máis extensas, como xa acontece con moitos contratos a tempo completo. Deste xeito non se cumpriría o obxectivo de cubrir un certo emprego estrutural destas características e a súa utilización sería en moitos casos fraudulenta.

Entendemos como máis positiva a iniciativa que tomaron varios gobernos dentro da Unión Europea en materia de emprego, de daren subvencións a aquelas empresas que reduzan a xornada laboral e creen novos postos de traballo, xa que non hai dúbida de que son empresas que van primar a modernización tecnolóxica e a calidade. Neste sentido a experiencia de Francia é un camiño a seguir.

Medidas pasivas contra o desemprego:

- Extensión das prestacións económicas a todos os parados galegos ou que leven residindo en Galiza máis de 3 anos, maiores de 21 anos. Cun salario igual ó salario mínimo interprofesional (68.000 pts.). Os traballadores/as que reciban este salario solidario deberían realizar traballos para colectividade (que debían ser catalogados, e produto dun acordo entre os axentes sociais e a administración) e cursos para mellorar a súa formación profesional.
- Asumir desde a Xunta a cota empresarial da Seguridade Social durante a baixa por maternidade, para evitar que as mulleres sexan discriminadas no momento de accederen a un posto de traballo por este motivo, e as empresas non teñan que cargar cun custo extra que ten un claro beneficio social.
- Fomentar que aquelas persoas que voluntariamente decidan acollerse ás xubilacións anticipadas a tempo total ou parcial, sexa con obriga de contratación dun novo traballador/ra parado; permitir cas persoas que voluntariamente queiran podan optar por unha xornada reducida, coa obriga de ser substituídas por outra; etc.
- Actuación das Inspeccións ante as fraudes na contratación, extensión da xornada laboral sen pagala, etc.
- Eliminación das ETTs e das axencias privadas de colocación.
- Causalidade na contratación temporal. Derrogar toda a normativa que non coloque a contratación temporal nas estreitas marxes da máis estreita causalidade.
- Supresión radical das horas extras.

Two vertical bars of different widths and shades of gray are positioned on the left side of the page. The outer bar is wider and lighter, while the inner bar is narrower and darker.

Medidas mínimas para desenvolver o emprego na Galiza e solucionar os problemas de marxinación derivados do desemprego

Como argumentamos a través de todo este documento, de pouco vale chegar a un acordo sobre o emprego, entre a patronal, os sindicatos e a Xunta de Galiza, se non se toman unha serie de medidas que invertan a situación económica e social actual. Tampouco serve un acordo que leve o pomposo nome de Acordo polo Emprego que se concrete só en medidas ambiguas ou en temas relacionados unicamente coa formación (na última década apostouse desde a administración en exclusiva pola formación como elemento dinamizador do emprego, e os resultados na Galiza son decepcionantes).

Cómpre tomar medidas de tipo económico e social, nas que o elemento máis activo debe ser o goberno galego. Calquera acordo debe ser concreto e reflectirse nos orzamentos de 1998 e sucesivos. Se non fose así, ¿para que chegar a ningún tipo de acordo coa Xunta? Estaríamos enganando ós traballadores, negociando con quen non quere comprometerse no tema a fondo e só pretende actuar como xestor e levar méritos públicos por unha campaña de propaganda ben argallada.

Desde a CIG coidamos que o documento “Medidas e Actuacións Para o Desenvolvemento e Creación de Emprego en Galicia” é un bo punto de partida para un acordo, naqueles temas que fan referencia ás infraestructuras e medidas para dinamizar a economía. Collendo este punto de partida propomos as seguintes reivindicacións:

- 1) Dedicar a investimentos reais un 5% do PIB para efectivizar a creación, como mínimo, de 213.000 postos de traballo no sector secundario e terciario ata o ano 2002.
- 2) O goberno galego creará neste período un mínimo de 15.000 empregos públicos por ano (coidado da natureza, impulso da cultura e lingua, atención infantil e á terceira idade, etc.)

Investimentos que deben ser concretados por anos e sectores. A Xunta debe actuar como dinamizador da xeración de postos de traballo, e en sectores que resulta vital manter e impulsar, como a agricultura e o rural, creando emprego público. Emprego que se podería cofinanciar mediante proxectos subvencionados polo FEOGA, FSE, Fondos de Cohesión, ou con taxas de contaminación e en colaboración cos concellos.

Potenciación de todo o relacionado co desenvolvemento da cultura e lingua galega, a defensa do ambiente e a extensión dos servicios básicos. Pó-

dense crear aquí miles de postos de traballo, que son necesarios, vitais para manter a identidade e benestar do país.

- 3) Que se paralice o proceso de privatización do sector público en Galiza (tanto industrial como nos servizos básicos). Que se eliminen as limitacións á produción en Astano e Bazán e se lle dea unha saída a Santa Bárbara e Álvarez. Creación dun Instituto da Empresa Pública Galega.
- 4) O sector industrial é fundamental para desenvolver a economía e mais o emprego en Galiza. Cómpre un plano específico para este sector, que se concrete por actividades e bisbarras, especialmente naquelas actividades que completen os ciclos productivos e aumenten o valor engadido (papel, granito, moble, maquinaria para a selvicultura e a pesca, inputs para o sector naval, etc.). O goberno galego debe ser o impulsor do desenvolvemento económico, investindo directamente ou por medio de empresas mixtas.
- 5) Conseguir a liberalización da produción láctea ou cando menos acadar unha cota de 500.000 Tm. máis cada ano. Constituír un gran grupo lácteo galego que realice unha transformación completa da produción, e no que haxa participación económica da Xunta de Galiza. Que o goberno español ou galego no seu caso pague, se for necesario, a multa da supertaxa láctea.
- 6) Renovación da flota pesqueira. Apoio á acuicultura e marisqueo, así como á transformación e comercialización de produtos do mar. Posibilidade de asinar directamente acordos pesqueiros con terceiros países, sen intermediación da Unión Europea. Fondos de Garantía para asegurar os acordos con terceiros países. Seguros específicos para a acuicultura e marisqueo.

De pouco vale fomentar a creación de novos empregos se ó mesmo tempo se van desmantelando os sectores productivos básicos. A gandería, a pesca, e a construción naval son actividades fundamentais da economía galega, moi difíciles de substituír, e nas que así mesmo o noso país ten claras vantaxes comparativas. Só hai motivos políticos para limitar a produción.

- 7) IGAPE: tería como funcións o desenvolvemento empresarial. No referente a: infraestruturas e servizos, formación de cadros técnicos, información, chan industrial, I+D, apoio á exportación... Manter a política de bolsas dirixidas á mocidade, como exemplo o programa Lanza, destinado a mozos emprendedores.

- 8) SODIGA: tería como finalidade participar no capital das empresas. Nas existentes en plans de consolidación ou ampliación, e en novos proxectos que impliquen substitución de importacións, creación de emprego, sectores dinamizadores da economía, etc. Con cada empresa asinaríase un contrato, polo período de tempo que se considere adecuado. Ampliar o capital social de SODIGA e a posibilidade de acceder a recursos alleos (Fondos de Capital Risco-Capital Risco). Reducción das garantías que esixe para financiamento dos proxectos empresariais.

Estes deben ser os dous principais mecanismos desde os que apoiar os proxectos empresariais, especialmente privados e mixtos.

- 9) Construcción da autovía Avilés-Ferrol e enlace a Lugo, Lugo-Ourense, Lugo-Santiago e a que vai de Santiago de Compostela a Ourense. Rematar en 1999 as autovías A Coruña-Madrid e Vigo-Madrid. Ampliación do ancho das estradas, melloramento do firme, eliminación de curvas, construción de beiravías, etc.
- 10) Modernización dos camiños de ferro (dobre vía, electrificación, eliminación de retrocesos, novos trazados onde sexa necesario, alta velocidade, etc). Realizar os investimentos aprobados por unanimidade no Parlamento Galego, por valor de 173.000 millóns de pesetas, ata o ano 2007. Realización da variante do Guadarrama.Unir mediante un tren de alta velocidade O Porto con Vigo e a fronteira de Francia. Acceso por tren ós parques industriais.
- 11) Melloramento dos portos e aeroportos (dotando a Santiago de Compostela de comunicación directa por ferrocarril e autoestrada, de tal xeito que se poida chegar a este aeroporto internacional rapidamente desde calquera cidade galega). Transferencia á Xunta de Galiza dos portos e aeroportos baixo dependencia do Estado.

Mellorar as comunicacións é vital para Galiza. Son medidas que dependen en gran medida do goberno central pero, tendo en conta que goberna alí o mesmo partido que na Xunta de Galiza, isto non debía ser un impedimento para conseguir acordos nestes temas.

- 12) Creación dun INSTITUTO GALEGO DE EMPREGO E FORMACIÓN. Organismo autónomo adscrito á Consellería de Traballo (ou a aquela que teña estas competencias, en caso de non se crear esta consellería tan necesaria por parte do goberno galego), con personalidade xurídica e

- orçamento de seu. Con facultades de organización xeográfica e funcional, dotado de medios materiais, informáticos, de infraestructuras e recursos humanos cualificados.
- 13) Pensamos que así mesmo cómpre poñer en práctica a Creación do Servicio Galego de Emprego, en substitución do Servicio Galego de Colocación. Posta en marcha dun Consello Galego de Formación Profesional. Negociación e transferencia das políticas pasivas de emprego do INEM ó goberno galego. Asinamento dun acordo galego de Formación Continua. Elaboración do Plan Galego de Formación Profesional.
  - 14) Aplicación do principio de cooperación: os fondos estruturais deben ter unha clara orientación deica o emprego estable, e os axentes económicos e sociais deben participar en todas as fases.

A formación é un elemento fundamental para acadar produtos de calidade, un maior rendemento no traballo e enfrontarse mellor ós problemas laborais. Pero para iso ten que estar inserida na realidade económica e social do país no que se realiza; non valen copias.

- 15) Medidas que reduzan a xornada ás 35 hs. semanais. Prevendo compensacións a aquelas empresas privadas que pacten a redución da xornada e creen a cambeo novos postos de traballo. No sector público a redución da xornada laboral a 35 hs., coa contratación de novo persoal, debe realizarse durante os tres anos que restan da actual lexislatura. Supresión radical das horas extras, mediante o aumento das cotizacións e mecanismos de inspección que eviten a realización. Fomentar tamén outros xeitos de redistribución do traballo (xubilación anticipada voluntaria, total ou parcial, redución de xornada voluntaria, etc. Sempre que impliquen unha nova contratación)
- 16) Extensión das prestacións económicas a todos os parados galegos ou que leven residindo en Galiza máis de 3 anos, maiores de 21 anos, ou os galegos retornados, nunha contía igual ó salario mínimo interprofesional (68.000 pts.).
- 17) Asumir desde a Xunta a cota empresarial da Seguridade Social durante a baixa por maternidade, como medida incentivadora da integración laboral da muller.

Son estas últimas medidas que teñen un claro significado social, tanto no referente á cobertura económica dos parados como á inserción laboral da muller, xa que minguan a marxinación dos desempregados, ó crear un esca-

lón mínimo nas condicións de contratación (eliminando así en gran medida a economía somerxida e a fraude á seguridade social) e facilitan a inserción da muller no mercado laboral. Son medidas que afrontan o gran problema estrutural derivado do avance tecnolóxico e na produtividade.

Galiza, 29 de decembro de 1997

Confederación Intersindical Galega